

Svatý Václav, svatá Ludmila a počátky české státnosti

Cvičení 1: Odpovídejte na otázky.

1. Máte rád(a) historii? Jaké historické období se vám nejvíc líbí nebo o jaké se vůbec nezajímáte (pravěk, starověk, středověk, novověk, moderní dějiny)?
2. Víte něco o českých dějinách? Znáte nějakou českou historickou či mytickou postavu?
3. Víte, které svátky se v ČR slaví na podzim? Kterých historických událostí se týkají?
4. Už jste slyšel(a) jméno „sv. Václav a sv. Ludmila“? Znáte nějaká místa s nimi spojená?

Cvičení 2: Zjistěte, co následující slova znamenají. Můžete pracovat se slovníkem.

☐ odpůrci	☐ napadnout	☐ řada legend
☐ životopis	☐ pohan(ka)	☐ horlivost
☐ být uškrcen	☐ být vyřešen	☐ vládnout

Cvičení 3: Přečtěte si text.

Svatý Václav žil v 10. století a byl synem českého knížete Vratislava a jeho manželky Drahomíry. Podle tradice se narodil kolem roku 907 a měl několik sourozenců – historie zná hlavně jeho mladšího bratra Boleslava. O Václavovu křesťanskou výchovu se starala jeho babička svatá Ludmila. **Řada legend** ji charakterizuje jako laskavou křesťanku, která se vždy snažila lidem pomáhat. V kontrastu k ní pak legendy velmi kriticky hodnotí Václavovu matku Drahomíru jako zlou a závistivou **pohanku**.

Pravděpodobně politický konflikt mezi Ludmilou a její snachou Drahomírou **byl vyřešen** vraždou Ludmily 15. září 921 na hradě Tetín, kde Ludmila žila. Historikové uvádějí, že Ludmila **byla uškrcena**. Vrazi použili šálu, která se později stala symbolem svaté Ludmily.

Legendy říkají, že Václav byl velice vzdělaným mužem – to tehdy znamenalo, že uměl číst latinsky i staroslověnsky, a dokonce i psát. Mladý a vzdělaný kníže ale mohl **vládnout** jen krátkou dobu. Jeho politika i náboženská **horlivost** (stavěl kostely, ničil pohanská místa, vykupoval otroky aj.) se nelíbila mnoha lidem na jeho dvoře. Tito

odpůrci využili ambice jeho mladšího bratra Boleslava a rozhodli se Václava z pozice knížete odstranit. Za místo vraždy si vybrali vesnici (Starou) Boleslav. Václav přijel na slavnost připravenou k svátku dvou patronů 27. září, i když dostal informaci, že tam bude v nebezpečí. Druhého dne ho Boleslav **napadl**, ale neměl dost sil, proto přiskočili Boleslavovi společníci a ti Václava u dveří chrámu zabili. Stalo se to 28. září 935 (dřív se také uváděl rok 929).

Jeho **životopis** byl napsán staroslověnsky brzy po jeho smrti. Na českém území najdeme 332 kostelů, které nesou jeho jméno, a několik desítek dalších se nachází např. na Slovensku, v Polsku, v Maďarsku. Píseň „Svatý Václave“ byla po několika století neoficiální národní hymnou a Václav i jeho babička jsou patrony českého státu, který se na počátku 10. století teprve pomalu rodil.

